

YASHIL

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

GREEN ECONOMY AND DEVELOPMENT

Social, Economic, Technological, Scientific and Popular Science Journal

2026-YIL / SENTABR /
9-SON, II-QISM

Google
scholar

RePEc
RESEARCH PAPERS
IN ECONOMICS

ISSN: 2992-8982

<https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz/>

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

*Elektron nashr. 2026-yil, sentabr.
II-qism*

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoiraz Azimovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Ko'nak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldixo'ja o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dots.
Faxridinov Zafarjon Faxridin o'g'li, O'zb. Res. Bosh prokuraturasi HIJQKD boshqarma boshlig'i
Utayev Uktam Choriyevich, Anijon viloyati prokurorining o'rinbosari
Ochilov Farkhod, O'zb. Res. Bosh prokuraturasi IJQK Departamentining Namangan viloyati boshqarmasi boshlig'i
Buzrukhonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), katta o'qituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Lyuis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, Iqtisodiyot fanlari doktori (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon o'g'li, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li, TDIU katta o'qituvchisi
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent.
Abdukarimova Dinara Rustamxonovna, bank-moliya akademiyasi professori, DSc., professor.
Ikramov Murod Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Nazarova Ra'no Rustamovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

Salimov Okil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Abdurakhmanov Kalandar Khodjayevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Sharipov Kongirاتبay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate
Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society
Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Kalonov Mukhiddin Bakhridinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences
Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor
Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Musayeva Shoira Azimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor
Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)
Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)
Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Fakhridinov Zafarjon Fakhridin ogli, Head of the DCEC under the Prosecutor General's Office of the Rep. of Uzb.
Utayev Uktam Choriyevich, Deputy Prosecutor of Anijan Region
Ochilov Farkhod, Head of the Namangan Regional Department of the Department of Internal Affairs of Rep. of Uzb.
Buzrukkhonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences
Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor
Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Glazova Marina Victorovna, Doctor of Sciences in Economics (Moscow)
Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Sevil Piriyea Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE
Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor.
Abdukariyeva Dinara Rustamkhanovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Ikramov Murod Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Nazarova Ra'no Rustamovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po'latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavat Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
G'afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o'qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Geografiya fanlari doktori, professori
Umirzoqov Ja'sur Artiqboy o'g'li, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent
Zebo Kuldasheva, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Board of Experts:

Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavat Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khalikov Suyun Ravshanovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Rustamov Ilhomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Xusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Raximovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridaxon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Doctor of Geographical Sciences, Professor
Umirzokov Jasur Artiqboy ugli, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor
Zebo Kuldasheva, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor

- 08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 Marketing
- 08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 Menejment
- 08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti,
O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi huzuridagi Iqtisodiy
jinoyatlarga qarshi kurashish departamenti

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va
taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi
Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar
vazirligi huzuridagi Oliy
attestatsiya komissiyasi
rayosatining
2023-yil 1-apreldagi
336/3-sonli qarori bilan
ro'yxatdan o'tkazilgan.

MUNDARIJA

TIJORAT BANKLARIDA KREDIT RISKLARINI BAHOLASH VA MUAMMOLI KREDITLARNI BARVAQT ANIQLASHNING SUN'YI INTELLEKTGA ASOSLANGAN MENEJMENT MODELINI TAKOMILLASHTIRISHNING NAZARIY ASOSLARI	14
Alovuddin Jamolov	
YASHIL TRANSPORT: BARQAROR RIVOJLANISH UCHUN IMKONIYAT VA ISTIQBOLLAR.....	19
Quliyev Begimqul Melikovich	
SAMARQAND VILOYATIDA MAHALLIY BUDJETLARDAN FOYDALANISH ISTIQBOLLARI	25
Uzakova Kamola Bexzodovna	
O'ZBEKISTONDA EKOTURIZMNI RIVOJLANTIRISHNING ZAMONAVIY TENDENSIYALARI VA ISTIQBOLLARI	31
Xolmurodova Moxichehra Dilmurodovna	
THE IMPACT OF FOREIGN DIRECT INVESTMENT ON ECONOMIC GROWTH IN UZBEKISTAN: EVIDENCE FROM AN ARDL BOUNDS TESTING APPROACH (2000–2024)	36
Ortikov Olloberdi Muzaffar o'g'li	
Rajabova Malika	
O'ZBEKISTONDA KICHIK BIZNESNI RIVOJLANTIRISH MUAMMOLARI VA ULARNI BARTARAF ETISH MEXANIZMLARI	44
Rustamova Dildora Jamshid qizi	
THIS STUDY EXAMINES BEIJING'S EXPERIENCE IN PROMOTING CROSS-BORDER E-COMMERCE IN TASHKENT FROM THE PERSPECTIVE OF REGIONAL COOPERATION	50
Wang Jiahao	
DORI VOSITALARIGA OID AXBOROTLARNI BUXGALTERIYA HISOBI VA HISOBOTLARIDA AKS ETTIRISH USLUBIYATINI TAKOMILLASHTIRISH	58
Yodgorov Xushvakt Mansurovich	
AGROSANOAT MAJMUINI MOLIVAVIY QO'LLAB-QUVVATLASHDA JAMLANMA DARAJA VA KANALLARARO TAKRORLANISHNI O'LCHASH METODIKASI: «YASHIL» YO'NALISHLAR MISOLIDA	63
Xudaynazarov Bekzod Akramovich	
ПУТИ ПОВЫШЕНИЯ КАЧЕСТВА АКТИВОВ И СТАБИЛЬНОСТИ КРЕДИТНОГО ПОРТФЕЛЯ В КОММЕРЧЕСКИХ БАНКАХ	69
Баймуратова Зина Акилбековна	
O'ZBEKISTONDA INVESTITSIYAVIY MUHITNI YANADA RIVOJLANTIRISH VA INFLYATSIYANING SALBIY OQIBATLARINI KAMAYTIRISH YO'NALISHLARI	75
Niyozov Asad Qosimovich	
YASHIRIN IQTISODIYOTNING NAZARIY EVOLYUTSIYASI VA UNI BAHOLASHNING ZAMONAVIY ILMIY YONDASHUVLARI	80
Afenov Nursultan Nugmatillayevich	
ARTIFICIAL INTELLIGENCE AND COMPETITIVE ADVANTAGE IN HIGHER EDUCATION: OPPORTUNITIES AND CHALLENGES.....	86
Boynazarova Iroda Mahmud qizi	
GREEN BONDS IN UZBEKISTAN: OPPORTUNITIES, INSTITUTIONAL DEVELOPMENT AND BARRIERS TO SUSTAINABLE FINANCE	92
Umarova Zulaykho Tursunovna	
YASHIL INVESTITSIYALARNI JALB QILISH ORQALI BARQAROR IQTISODIY O'SISHNI TA'MINLASH MEXANIZMLARI	97
Teshayev Zafarbek Zokirovich	

RAHBARLIK LAVOZIMLARIDA XOTIN-QIZLAR ULUSHI VA MAVJUD STROTEPLAR TAHLILI	103
Abduraxmonova Feruzabonu Abduraxmon qizi	
ARTIFICIAL INTELLIGENCE AND COMPETITIVE ADVANTAGE IN HIGHER EDUCATION: OPPORTUNITIES AND CHALLENGES.....	109
Boynazarova Iroda Mahmud qizi	
KATTA HAJMLI IQTISODIY MA'LUMOTLAR (BIG DATA) SHAROITIDA EKONOMETRIK BAHOLASH USULLARINING NAZARIY TRANSFORMATSIYASI.....	115
Zarikeyeva Miyasar Maratovna	
EFFECTIVE MECHANISMS FOR MANAGING ORGANIZATIONAL ECONOMIC SUSTAINABILITY IN THE PROCESS OF JOB OPTIMIZATION.....	121
Odilov Jakhongir Akram ugli	
KICHIK BIZNES SUBYEKTLARINI BANK KREDITLARI ORQALI MOLIVAVIY QO'LLAB-QUVVATLASH MEKANIZMINI TAKOMILLASHTIRISH YO'LLARI.....	128
Abdullayev Ahrorjon Akmaljon o'g'li	
ZARGARLIK XIZMATLARI BOZORINI RIVOJLANTIRISHDA PERFORMANCE MARKETINGDAN FOYDALANISH IMKONIYATLARI.....	134
Azizova Roxila Baxodir qizi	
IQTISODIYOT NAZARIYASI: NAZARIY ASOSLARDAN AMALIYOTGACHA BO'LGAN IQTISODIY JARAYONLARNI RIVOJLANTIRISH YO'LLARI	139
Xamdamiy Amriddin Xamdamiy o'g'li	
УПРАВЛЕНИЕ И ПРИНЯТИЕ РЕШЕНИЙ В УСЛОВИЯХ ЦИФРОВОЙ ТРАНСФОРМАЦИИ.....	145
Taravat Abdul Salam	
ПОВЕДЕНЧЕСКИЙ ПОДХОД В ГОСУДАРСТВЕННОМ УПРАВЛЕНИИ РАЗВИТИЕМ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА: ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ И КОНЦЕПТУАЛЬНАЯ МОДЕЛЬ	152
Ikrayeva Nodira Burxon kizi	
STOCK MARKET DEVELOPMENT IN UZBEKISTAN, 2023–2026: INSTITUTIONAL REFORM, PRIVATIZATION, AND EVIDENCE FROM PRIMARY EXCHANGE MICRODATA.....	159
Alekperova Dilshodakhon	
Toshkentov Kuvonchbek	
TADBIRKORLIK SUBYEKTLARINI MOLIVAVIY QO'LLAB-QUVVATLASHDA TIJORAT BANKLARINING O'RNI.....	167
Bozorov Ilyos Isomiddinovich	
TIJORAT BANKLARINING KAPITAL BAZASINI MUSTAHKAMLASHDA ZAMONAVIY MOLIVAVIY INSTRUMENTLARDAN FOYDALANISHNI TAKOMILLASHTIRISH.....	173
Abduraimova Fazilat Hikmatulla qizi	
TIJORAT BANKLARI MOLIVAVIY BARQARORLIGINI BAHOLASHDA YANGI KONSEPTUAL VA USLUBIY YECHIMLAR: SIRKULYAR IQTISODIYOT TAJRIBASI.....	180
Otajanova Shahnoza Shuhratovna	
BANKLARDA RISKLARNI BOSHQARISH, DAROMAD VA NATIJADORLIKNI OSHIRISH	185
Jo'rayev Bekzod Bahodir o'g'li	
INKLYUZIV TA'LIM MUHITINI TA'MINLASHDA UMUMTA'LIM MAKTABLARI MENEJMENTINI HUDUDIY KLASSTERLASH ASOSIDA OPTIMALLASHTIRISH MODEL: TASHKILIY-BOSHQARUV MEKANIZMLARI VA SAMARADORLIK KO'RSATKICHLARI	192
Rajapova Guldona Usman qizi	
FERMER XO'JALIKLARIDA MOLIVAVIY NATIJALARNI BOSHQARISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH: FOYDA SIFATI VA BARQARORLIGINI BAHOLASH YONDASHUVLARI	198
Rashidov Baxadir Yusupovich	
HUDUDLAR RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISHDA INVESTITSIALARNING ROLI.....	203
Sapayeva Fazilat Norbayevna	

ERKIN IQTISODIY ZONALARDA EKO-SANOAT PARKLARINI TASHKIL ETISH VA EKOLOGIK TADBIRKORLIKNI BAHOLASH USULLARI	207
Turg'unova Tursunoy Maratovna	
TIJORAT BANKLARIDA JISMONIY SHAXSLARNI KREDITLASHNING TASHKILIY VA HUQUQIY ASOSLARI	212
Aminova Mehriniso Erkinjonovna	
BARQAROR RIVOJLANISH (ESG) PRINSIPLARINING KOMPANIYA BRENDI QIYMATI VA JOZIBADORLIGIGA TA'SIRI	217
Dilfuza Matisakova	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA MOLIVAVIY TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISH ORQALI MOLIVAVIY XIZMATLAR SAMARADORLIGINI OSHIRISH	224
Raximova Lolaxon Avazovna	
MEHNAT INTIZOMINING KORXONALAR FAOLIYATINING IQTISODIY SAMARADORLIGIGA TA'SIRI.....	228
Azizova Sayyora Xamidullayevna	
MINTAQA IQTISODIYOTI BARQARORLIGINI TA'MINLASHDA TIBBIY TURIZM XIZMATLARINING EKONOMETRIK BAHOLANISHI.....	237
Yusupova Mexribon Uktamovna	
KICHIK SANOAT ZONALARIDA INVESTITSION FAOLLIKNI OSHIRISHNING RAQAMLI TASHKILIY-IQTISODIY MEXANIZMLARINI SHAKLLANTIRISH.....	245
Jo'rayev Po'latjon Komiljon o'g'li	
MAKTABGACHA TA'LIM XIZMATLARI SOHASIDA KICHIK BIZNES RAQOBATBARDOSHLIGINI SHAKLLANTIRISHNING NAZARIY-METODOLOGIK ASOSLARI.....	251
Madaminova Feruza Tursunboy qizi	
YASHIL INVESTITSIYALARNING MINTAQAVIY IQTISODIY RIVOJLANISHDAGI O'RNI VA AHAMIYATI.....	259
Raximova Shaxnoza Xamzayevna	
KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIKNI RIVOJLANTIRISHDA TAYYOR MAHSULOTLAR EKSPORTINI RAG'BATLANTIRISHNING IQTISODIY ASOSLARI VA TA'MINOT YO'LLARI.....	263
Esanov Yusufjon Dilmurod o'g'li	
RAQAMLI IQTISODIYOT: MOHIYATI, XUSUSIYATLARI VA O'ZBEKISTONDAGI RIVOJLANISH TENDENSIYALARI	267
Sultonov Shahzod Shavkat o'g'li	
O'ZBEKISTON BANLARINIGKING YASHIL BANK MAHSULOTLARI TASHKIL QILISH MEXANIZMLARI VA ULARNING BANK IQTISODIY SAMARADORLIGINI SALBIY TA'SIR QILMAGAN HOLATDA MAHSULOTLARINING MOLIVAVIY BARQARORLIK TA'MINLASH YO'LLARI.....	275
Nuriddinov Murodjon Nuriddin o'g'li	
JAHON IQTISODIYOTINING GLOBALLASHUVI SHAROITIDA MILLIY EKSPORT SALOHIYATINI RIVOJLANTIRISHNING MARKETING MEXANIZMLARI.....	281
Jumayeva Zamira Bustonovna	
MARKAZIY OSIYO UCHUN GEOSIYOSIY RISK (GPR) INDEKSINI ISHLAB CHIQISH	285
Qodirova Laylo Otabekovna	
BIRLASHGAN ARAB AMIRLIKLARI STARTAP EKOTIZIMINI BOSHQARISH MODELI VA O'ZBEKISTON UCHUN SABOQLAR.....	289
Elmurod Sodiqov Shomurod o'g'li	
INTEGRATSIYALASHGAN HISOBOTNI SHAKLLANTIRISHNING METODOLOGIK YONDASHUVLARI.....	295
Abduvaliyev Zafar Mahmudovich	
AVTOMOBIL BUTLOVCHI QISMLAR ISHLAB CHIQARISHDA MAHALLIYLASHTIRISH VA TA'MINOT TARMOG'INI DIVERSIFIKATSIYALASH SAMARADORLIGI.....	301
Asadov Elyorbek Kandiayrovich	

INFRATUZILMA TADBIRKORLIK FAOLIYATI UCHUN ZARUR OBYEKTLAR, INSTITUTLAR, RESURLAR VA XIZMATLAR MAJMU'I.....	307
Rustamov Sultonbek Bekzadovich	
TURISTIK XIZMATLAR SOHASIDA INVESTITSION JOZIBADORLIK PARADOKSLARI VA ULARNI BARTARAF ETISH MEXANIZMLARI (XORAZM VILOYATI MISOLIDA).....	315
Ollanazarov Bekmurod Davlatmurotovich	
"YASHIL" SANOAT SIYOSATINI BAHOLASHNING XUSUSIYATLARI.....	323
Ismatulloeva Madinabonu Fozil qizi	
BUDJET TASHKILOTLARIDA BUDJET MABLAG'LARI HISOBI VA ULARDAN FOYDALANISH USTIDAN ICHKI AUDITNI TAKOMILLASHTIRISH.....	330
Murtozayeva Xusnora Erkin qizi	
KORXONANING BREND EKOTIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH.....	335
Sa'dulloyev Habibullo Ibodullo o'g'li	
AGRAR VA SANOAT TARMOQLARIDA YASHIL IQTISODIYOTGA O'TISH ORQALI YANGI ISH O'RINLARINI SHAKLLANTIRISH ISTIQBOLLARI.....	341
Bobojonov To'liqinbek Maxmud o'g'li	
O'ZBEKISTONDA SANOAT KORXONALARINING ENERGIYA TA'MINOTIDA QAYTA TIKLANUVCHI ENERGIYA MANBALARINING O'RNI VA ISTIQBOLLARI.....	347
Jo'ramurodova Feruza Mardon qizi	
RAQAMLI TRANSFORMATSIYA SHAROITIDA SANOAT KORXONALARINING MOLIYAVIY BARQARORLIGINI OSHIRISH VA INVESTITSION STRATEGIYALARNI BOSHQARISH.....	353
Nazarova Nigora Yusufovna	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA OLIY TA'LIM MUASSASALARINING AKADEMIK FAOLIYATINI TRANSFORMATSIYA QILISHNING IQTISODIY-TASHKILY ASOSLARI.....	361
Raximbayev Musobek Komiljon o'g'li	
MAHALLIY BUDJET DAROMADLARINING SHAKLLANISH TENDENSIYALARI, HUDUDLARARO FISKAL TAFOVUTLAR VA HUDUDIY SOLIQ MA'MURIYATCHILIGI MUAMMALARINING TIZIMLI TAHLILI.....	367
Azamjonov Ulug'bek Usmonjon o'g'li	
O'ZBEKISTONDA KICHIK BIZNES SUBYEKTLARINI SOLIQQA TORTISH TIZIMINING EVOLYUTSION RIVOJLANISHI VA ZAMONAVIY XUSUSIYATLARI.....	377
Erxanov Muxammadjon Absayitovich	
OZIQ-OVQAT MAHSULOTLARINI EKSPORTGA YO'NALTIRISHDA MARKETING STRATEGIYASINI ISHLAB CHIQISH.....	382
Ilhamova Zarnigor Po'latjon qizi	
MAMLAKATIMIZDA TRANSPORT INFRATUZILMASINI RIVOJLANTIRISH CHORA-TADBIRLARI.....	386
Qo'ziboev Umarbek Ulug'bekovich	
JUFT KORRELYATSIYA VA REGRESSIYA TAHLILI YORDAMIDA INVESTITSION FAOLIYAT SAMARADORLIGINI ANIQLASH.....	390
Muxtorova Shohida Negmat qizi	
TURISTIK INNOVASION LOYIHALARNI KRAUDFANDING ASOSIDA MOLIYALASHTIRISH MODELI.....	397
Ruzibayeva Nargiza Xakimovna	
TIJORAT BANKLARIDA ICHKI AUDIT AMALLARINING NATIJADORLIGIGA TA'SIR ETUVCHI MUAMMOLAR.....	403
Yuldashev Xurshidbek Mamirjonovich	
MOLIYAVIY HISOBOTNING XALQARO STANDARTLARI ASOSIDA HISOBOTNI TUZISH VA TAQDIM ETISH HAMDA AUDITINI TAKOMILLASHTIRISH.....	408
Xalilov Bahromjon Bahodirovich	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA BARQAROR IQTISODIY O'SISHNING NAZARIY ASOSLARI.....	412
Masharipova Maksuda Beknazarovna	

COOPERATION BETWEEN CREATIVE INDUSTRIES AND TOURISM SERVICES IN BUILDING A NATION BRAND: FORMS, ASYMMETRIES, AND THE MISSING INTERFACE	419
Yusupova Mokhinur Farkhod qizi	
SUVEREN FONDLARDA ESG TAMOIYILLARINI BAHOLASH: MANDAT TURIGA ASOSLANGAN DIFFERENSIAL YONDASHUV	429
Jumaniyazov Inomjon Turayevich	
СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ ТАРИФНОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ ЭЛЕКТРОЭНЕРГЕТИКИ УЗБЕКИСТАНА НА ОСНОВЕ РАСПРЕДЕЛЕНИЯ ЗАТРАТ И ЦЕНОВЫХ СИГНАЛОВ	438
Аллаева Гульчехра Жалгасовна	
BOZOR SHAROITIDA KADRLAR TAYYORLASH TA'LIM TIZIMINI BOSHQARISH JARAYONINI RIVOJLANTIRILISHI	447
Temirova Shalola Erkinovna	
COMPARATIVE DYNAMICS OF AGRICULTURAL SUPPORT AND GREEN TRANSFORMATION: EVIDENCE FROM FOUR COUNTRIES	452
Abduraimov Abdunabi	
SOLIQ MEXANIZMINI RAQAMLI TRANSFORMATSIYA QILISHNING INSTITUTSIONAL ASOSLARI	460
To'laganova Feruza Xamidulla qizi	
TADBIRKORLIK SUBYEKTLARIDA BOSHQARUV DARAJASINI MOLIYAVIY NATIJADAN MUSTAQIL BAHOLASH USLUBIYOTI	467
Axmadjanov Abrorbek Akbarjon o'g'li	
RAQAMLI TRANSFORMATSIYA JARAYONIDA YOSHLARNING INNOVATSION ISH BILAN BANDLIGINI TARTIBGA SOLISHNING MAZMUNI VA AHAMIYATI	473
Bozorova Guljahon Otabek qizi	
OZIQ-OVQAT MAHSULOTLARI NARXLARINING SHAKLLANISHI: INFLYATSION OMILLAR VA ULARNING AHOLI TURMUSH DARAJASIGA TA'SIRI	479
Xakimov Rashid	
PROSPECTS FOR PROMOTING UZBEKISTAN'S TOURISM BRAND IN THE INTERNATIONAL MARKET THROUGH ELEMENTS OF NATIONAL FASHION	485
Yusupova Mokhinur Farkhod qizi	
O'ZBEKISTON SUVEREN KREDIT REYTINGIDA DAVLAT QARZI BARQARORLIGINING O'RNINI	494
Mamadaliyev Poziljon Mansurjon o'g'li	
INVESTITSIYA LOYIHALARINI MOLIYALASHTIRISHDA MOLIYAVIY RISKLARNI BAHOLASH METODOLOGIYASINI TAKOMILLASHTIRISH	505
Karimov Shamsiddin Akram o'g'li	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA SOLIQ DUE DILIGENCE'NI QO'LLASH ISTIQBOLLARI	512
Muydinov Erkin Jamaldinovich	
O'ZBEKISTONDA ELEKTRON SAVDO XIZMATLARINING HOZIRGI HOLATI VA ULARNI RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI	519
Ulugmurodov Farxod Faxriddinovich	
XORAZM VILOYATIDA ISTE'MOL TOVARLARI BOZORINING MARKETING TAHLILI	525
Yo'ldoshev Suxrob Urinboy o'g'li	

XORAZM VILOYATIDA ISTE'MOL TOVARLARI BOZORINING MARKETING TAHLILI

Yo'ldoshev Suxrob Urinboy o'g'li

Mamun universiteti, Akkreditatsiya va reyting bo'limi boshlig'i

E-mail: sukhrob_yuldoshev@mamunedu.uz

ORCID: 0009-0002-5967-0511

Annotatsiya: Xorazm viloyati misolida iste'mol tovarlari bozorining kompleks marketing tahlili rasmiy statistik ma'lumotlar asosida amalga oshirilgan. Bozor hajmi va narx muhiti tahlil qilinib, segmentatsiya–maqsadlash–pozitsiyalash (STP) modeli asosida iste'molchi segmentlari aniqlangan hamda bozor tuzilmasi baholangan. Olingan natijalar SWOT-tahlil yordamida tizimlashtirilgan. Tadqiqot natijalari hududiy bozorning yuqori darajada fragmentatsiyalashgani, shahar va qishloq hududlari hamda daromad darajalari bo'yicha sezilarli segmentatsiya mavjudligi, shuningdek, raqamli infratuzilmaning rivojlanish darajasida tafovutlar kuzatilishini ko'rsatadi. Mazkur xususiyatlar marketing strategiyalarini alohida iste'molchi segmentlarining ehtiyojlari va bozor sharoitlariga mos ravishda ishlab chiqish zaruratini belgilaydi.

Kalit so'zlar: marketing tahlili, iste'mol tovarlari bozori, Xorazm viloyati, segmentatsiya, STP modeli, SWOT-tahlil, bozor tuzilmasi.

Аннотация: На примере Хорезмской области проведён комплексный маркетинговый анализ рынка потребительских товаров на основе официальных статистических данных. Проанализированы объём рынка и ценовая среда, на основе модели «сегментация–таргетинг–позиционирование» (STP) определены потребительские сегменты и оценена структура рынка. Полученные результаты систематизированы с помощью SWOT-анализа. Результаты исследования свидетельствуют о высокой степени фрагментации регионального рынка, существенной сегментации между городской и сельской местностью и по уровню доходов, а также о различиях в уровне развития цифровой инфраструктуры. Выявленные особенности обуславливают необходимость разработки маркетинговых стратегий с учётом потребностей отдельных потребительских сегментов и специфики регионального рынка.

Ключевые слова: маркетинговый анализ, рынок потребительских товаров, Хорезмская область, сегментация, модель STP, SWOT-анализ, структура рынка.

Abstract: A comprehensive marketing analysis of the consumer goods market in the Khorezm region was conducted using official statistical data. Market size and the pricing environment were analyzed, consumer segments were identified using the Segmentation–Targeting–Positioning (STP) model, and the market structure was assessed. The findings were subsequently systematized through a SWOT analysis. The results indicate a high degree of fragmentation in the regional market, significant segmentation between urban and rural areas and across income levels, as well as disparities in the development of digital infrastructure. These characteristics highlight the need to develop marketing strategies tailored to the needs of specific consumer segments and the conditions of the regional market.

Keywords: marketing analysis, consumer goods market, Khorezm region, segmentation, STP model, SWOT analysis, market structure.

KIRISH

Marketing tahlili — bozor hajmi, iste'molchilar tuzilmasi, narx muhiti va raqobat sharoitini tizimli o'rganish jarayoni — korxonalar va davlat organlari uchun asoslangan bozor strategiyasini ishlab chiqishning zaruriy shartidir. O'zbekistonda iste'mol tovarlari bozori yuqori sur'atlarda rivojlanmoqda: milliy darajada chakana savdo tovar aylanmasi 2026-yil yanvar–fevral oylarida o'tgan yilning shu davriga nisbatan 17,4 foizga oshgan (Stat.uz, 2026). Xorazm viloyati — doimiy aholisi 2 032,4 ming kishi, faol korxonalarning 87,9 foizini kichik biznes tashkil etadigan (Xorazmstat.uz, 2024) hudud — bozor tuzilmasi va iste'molchi xatti-harakati nuqtai nazaridan o'ziga xos xususiyatlarga ega bo'lib, mazkur xususiyatlarni yaxlit tahliliy doirada birlashtirish zarurati mavjud. Xorazm viloyati iste'mol tovarlari bozorining bozor hajmi, iste'molchilar segmentatsiyasi, narx muhiti va bozor tuzilmasini birlashtirgan kompleks marketing tahlili hamda undan keyingi SWOT sintezi orqali strategik xulosalar chiqarishga qaratilgan tadqiqotlar ilmiy adabiyotlarda yetarli darajada yoritilmagan.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Xalqaro marketing adabiyotida bozor tahlili odatda uchta o'zaro bog'liq bosqichni o'z ichiga oladi: bozor hajmi va dinamikasini baholash, iste'molchilarni mazmunan farqlanuvchi segmentlarga ajratish hamda bozor tuzilmasi va raqobat muhitini tavsiflash (IT Park Uzbekistan, 2025; Chaffey & Ellis-Chadwick, 2019). Klassik STP (segmentatsiya–maqsadlash–pozitsiyalash) modeli (Kotler & Armstrong, 2018) ushbu jarayonning markaziy tarkibiy qismi hisoblanadi, chunki u umumiy bozor talabini o'xshash ehtiyoj va xatti-harakatlarga ega bo'lgan guruhlariga ajratish orqali maqsadli marketing kompleksini shakllantirish imkonini beradi. Innovatsiyalarning tarqalishi nazariyasi (Rogers, 2003) esa turli iste'molchi guruhlarining yangi, shu jumladan raqamli marketing kanallarini turlicha sur'atlarda qabul qilishini tushuntirib beradi. Bu, xususan, Xorazm kabi shahar va qishloq aholisi nisbati farq qiladigan hududiy bozorlarda segmentatsiya tahlilining amaliy ahamiyatini oshiradi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Tadqiqot rasmiy statistik manbalarga asoslangan tavsiflovchi-tahliliy ishlanma bo'lib, unda birlamchi so'rovnoma o'tkazilmagan va tahlil rasmiy hamda ochiq statistik ma'lumotlar asosida amalga oshirilgan. Manbalar sifatida O'zbekiston Respublikasi Statistika qo'mitasi va Xorazm viloyati statistika boshqarmasining rasmiy ma'lumotlari, Jahon banki (World Bank, 2023) va BMT Taraqqiyot dasturi (UNDP, 2025) hisobotlari, shuningdek, boshqa rasmiy statistik ma'lumotlardan foydalanildi.

Tahlil bir necha bosqichda amalga oshirildi. Birinchi bosqichda tavsiflovchi statistika yordamida bozor hajmi va uning dinamikasi baholandi. Ikkinchi bosqichda narx va daromad ko'rsatkichlari tahlil qilindi. Uchinchi bosqichda klassik marketing nazariyasidagi segmentatsiya–maqsadlash–pozitsiyalash (STP) modeli (Kotler & Armstrong, 2018) qo'llanilib, aholining hududiy joylashuvi, daromad darajasi va pul o'tkazmalariga bog'liqlik ko'rsatkichlari asosida iste'molchi segmentlari ajratildi. To'rtinchi bosqichda bozor tuzilmasi kichik biznes ulushi orqali baholandi. Mazkur ko'rsatkich bozorning fragmentatsiya (tarqoqlik) darajasini bilvosita tavsiflovchi proksi sifatida qo'llanildi, chunki korxonalar darajasidagi savdo hajmi bo'yicha rasmiy statistika ochiq manbalarda yetarli darajada taqdim etilmagan. Yakuniy bosqichda barcha natijalar SWOT-tahlil (kuchli va rivojlantirilishi mumkin bo'lgan tomonlar, imkoniyatlar va istiqboldagi omillar) orqali tizimlashtirildi (Kotler, Kartajaya, & Setiawan, 2021).

TAHLIL VA NATIJALAR

1-jadvalda keltirilgan ko'rsatkichlar Xorazm viloyati iste'mol tovarlari bozorining miqyosini tavsiflaydi. Faol korxonalarning 87,9 foizini kichik biznes tashkil etishi bozorning yirik zanjir korxonalar bilan bir qatorda, kichik va o'rta hajmdagi sotuvchilar faol ishtirok etadigan tuzilishga ega ekanligini ko'rsatadi. Milliy darajada chakana savdo tovar aylanmasining 17,4 foizga o'sishi (Stat.uz, 2026) hududiy bozor uchun ham kengayish salohiyati mavjudligidan dalolat beradi.

1-jadval
Xorazm viloyati iste'mol tovarlari bozorining hajmini tavsiflovchi ko'rsatkichlar¹

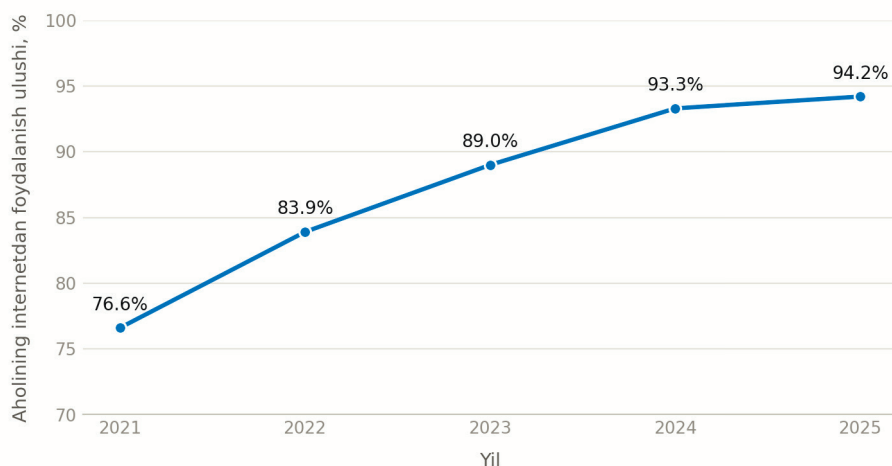
Ko'rsatkich (Xorazm viloyati)	Qiymat	Yil
Doimiy aholi soni	2 032,4 ming kishi	2025
Faoliyat yurituvchi korxona va tashkilotlar	27 027 birlik	2024
Kichik biznes subyektlarining ulushi (muallif hisobi)*	87,9%	2024
Chakana savdo tovar aylanmasi (yanvar–avgust)	8,5 trln so'm	2024
Bozor xizmatlari hajmi (yanvar–avgust)	9,9 trln so'm	2024
O'zbekistonda chakana savdo tovar aylanmasining yillik o'sishi	17,4%	2026 (yanvar–fevral)

Bozorning makromuhitini tavsiflovchi muhim omil sifatida internet infratuzilmasi dinamikasini ham ko'rsatib o'tish lozim. 1-rasmda ko'rsatilganidek, O'zbekistonda internetdan foydalanish darajasi 2021–2025-yillarda 76,6 foizdan 94,2 foizga yetdi (Stat.uz, 2025). Bu raqamli kanallar orqali bozorga chiqish imkoniyatlarining tobora kengayib borayotganini tasdiqlaydi.

1 Muallif ishlanmasi

Internet foydalanuvchilar ulushi, O'zbekiston, 2021-2025

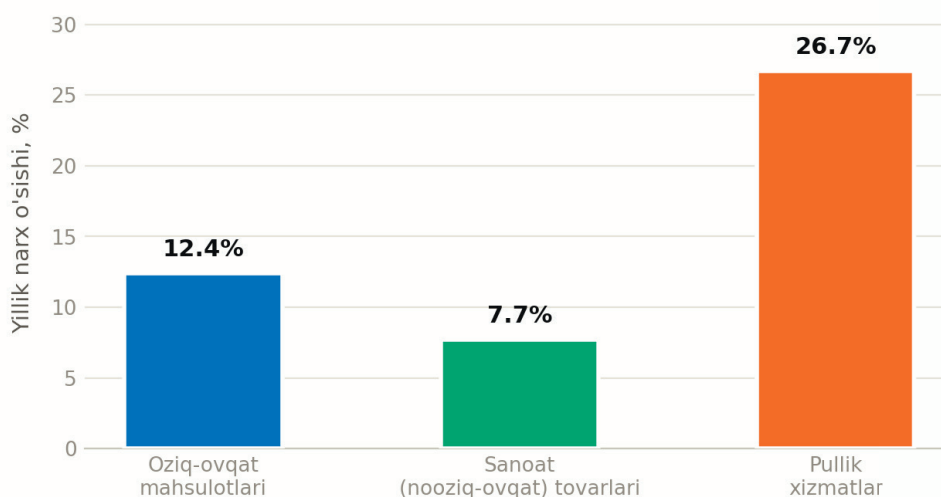
Manba: O'zbekiston Respublikasi Statistika qo'mitasi (stat.uz), 2025-yil uchun yanvar-avgust holati.

1-rasm. Internet foydalanuvchilari ulushi, O'zbekiston, 2021–2025-yillar²

1-jadvaldagi ma'lumotlarni qiyosiy tahlil qilish shuni ko'rsatadiki, 2024-yil yanvar–avgust oylarida Xorazm viloyatida bozor xizmatlari hajmi (9,9 trln so'm) chakana savdo tovar aylanmasidan (8,5 trln so'm) yuqori bo'lgan (Xorazmstat.uz, 2024). Bu nisbat hududiy iste'mol bozori tarkibida xizmatlar segmenti, jumladan, umumiy ovqatlanish, maishiy va boshqa pullik xizmatlarning tovar savdosiga nisbatan jadal rivojlanayotganini ko'rsatadi.

2024-yilda O'zbekistonda pullik xizmatlar narxi (26,7%) oziq-ovqat mahsulotlari (12,4%) va sanoat tovarlari (7,7%) narxlariga nisbatan yuqori sur'atda o'sgan. Bu holat 2-jadvalda keltirilgan boshqa ko'rsatkichlar bilan birgalikda ko'rib chiqilganda, tovar narxlarining nisbatan barqarorligi iste'mol tovarlari ishlab chiqaruvchilari uchun narx omili bilan bir qatorda, sifat va brendga asoslangan farqlanish strategiyalarini rivojlantirish imkoniyatini yaratishini ko'rsatadi (2-rasm).

Narxlar o'sishi toifalar bo'yicha, O'zbekiston, 2024

Manba: Spot.uz, O'zbekiston Respublikasi Statistika qo'mitasi ma'lumotlari asosida, 2025-yil yanvar.

2-rasm. Narxlar o'sishi toifalar bo'yicha, O'zbekiston, 2025-yil (%)³

² Manba: O'zbekiston Respublikasi Milliy statistika qo'mitasi (Stat.uz), 2025-yil ma'lumotlari asosida
³ Muallif ishlanmasi

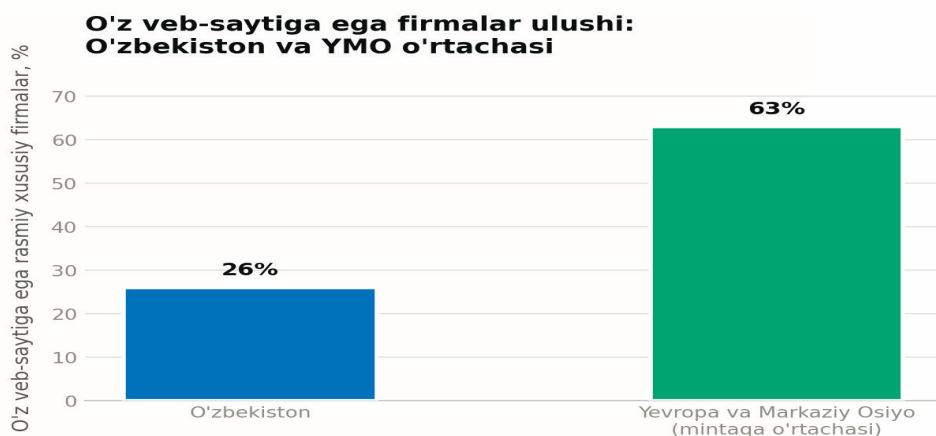
Xorazm viloyatida aholi jon boshiga umumiy daromadning respublika o'rtacha ko'rsatkichiga nisbatan o'ziga xos darajasi va oilaviy daromadning 22,8 foizi xorijiy pul o'tkazmalari hisobidan shakllanishi hududiy iste'mol talabining mavsumiy xususiyatlarini yuzaga keltiradi. Mazkur jihat keyingi bo'limda segmentatsiya tahlili doirasida batafsil ko'rib chiqiladi.

2-jadvalda Xorazm viloyati iste'mol tovarlari bozori uchun aniqlangan asosiy iste'molchi segmentlari keltirilgan. Segmentatsiya hududiy joylashuv (shahar/qishloq), daromad manbai (mahalliy/pul o'tkazmalariga bog'liq) va daromad darajasi mezonlari asosida amalga oshirildi. Har bir segment o'ziga xos marketing yondashuvini talab etadi: shahar segmenti uchun to'liq raqamli kanallar, qishloq segmenti uchun mobil-ijtimoiy vositalar, pul o'tkazmalariga bog'liq oilalar uchun esa mavsumiy marketing kampaniyalari maqsadga muvofiqdir.

2-jadval
Xorazm iste'mol tovarlari bozorining STP modeli asosidagi segmentatsiyasi⁴

Segment	Xususiyati	Ulushi / ko'rsatkichi	Marketing implikatsiyasi
1. Shahar iste'molchilari	Yuqori raqamli qamrov, nisbatan barqaror xarid qobiliyati	33,0% (Xorazm)	Veb-sayt, marketpleys va to'liq raqamli marketing
2. Qishloq iste'molchilari	Mobil internetdan faol foydalanish, an'anaviy ishonch kanallari	67,0% (Xorazm)	Mobil-birinchi va ijtimoiy tijorat, mahalliy blogger marketingi
3. Pul o'tkazmalariga bog'liq oilalar	Mavsumiy daromad, davriy xarid xatti-harakati	22,8% (Xorazm)	Mavsumiy kampaniyalar, davriy chegirma va aksiyalar
4. O'rtacha daromadli segment	Respublika o'rtacha ko'rsatkichiga nisbatan o'ziga xos daromad darajasi va barqaror talab	23,4 mln so'm/yil (Xorazm)	Narx–qiymat pozitsiyasi, sifat va ishonchga urg'u

Kichik biznesning yuqori ulushi (87,9%) bozorning sezilarli darajada fragmentatsiyalanganini, ya'ni unda yirik ishtirokchilar bilan bir qatorda ko'plab kichik sotuvchilar ham faoliyat yuritishini ko'rsatadi. Bu, bir tomondan, raqobat muhitining faolligini, ikkinchi tomondan esa alohida kichik korxonalarning bozor narxlariga ta'sir qilish imkoniyatlari bozor mexanizmlari bilan muvofiqlashgan holda shakllanishini anglatadi.

Manba: BMT Taraqqiyot dasturi (UNDP), "O'zbekiston raqamli iqtisodiyoti" hisoboti, 2025 (Jahon banki korxonalar so'rovi ma'lumotlari asosida).

3-rasm. O'z veb-saytiga ega firmalar ulushi: O'zbekiston va YMO o'rtachasi⁵

Yuqorida keltirilgan bozor hajmi, narx–daromad, segmentatsiya va bozor tuzilmasi tahlillari natijalari 3-jadvalda SWOT-tahlil shaklida sintez qilindi.

⁴ Muallif ishlanmasi

⁵ Muallif ishlanmasi

4. IT Park Uzbekistan. IT Park Uzbekistan: uch yil sarhisobi [Elektron manba]. — 2025. — URL: <https://it-park.uz/uz/itpark/news/it-park-uzbekistan-uch-yil-sarhisobi>
5. Kotler P., Armstrong G. *Principles of Marketing*. — 17th ed. — Pearson Education, 2018.
6. Kotler P., Kartajaya H., Setiawan I. *Marketing 5.0: Technology for Humanity*. — John Wiley & Sons, 2021.
7. O'zbekiston Respublikasi Statistika qo'mitasi. O'zbekiston aholisining 94,2 foizi internetdan foydalanadi [Elektron manba]: press-reliz, 2025-yil 29-sentabr. — Stat.uz, 2025. — URL: <https://stat.uz/en/press-center/news-of-committee/64213>
8. O'zbekiston Respublikasi Milliy statistika qo'mitasi. Chakana savdo tovar aylanmasi hajmi 69,9 trln so'mni tashkil etdi [Elektron manba]: press-reliz, 2026-yil yanvar-fevral. — Stat.uz, 2026. — URL: <https://stat.uz/uz/matbuot-markazi/qo-mita-yangiliklar/67573-chakana-savdo-tovar-ajlanmasi-azhmi-69-9-trln-s-mni-tashkil-etdi-2>
9. Rogers E. M. *Diffusion of Innovations*. — 5th ed. — New York: Free Press, 2003.
10. Spot.uz. 2024-yilda O'zbekistonda inflyatsiya darajasi 9,8 foizni tashkil etdi [Elektron manba]. — 2025. — URL: <https://www.spot.uz/oz/2025/01/01/inflation-2024/>
11. United Nations Development Programme. *Digital Economy of Uzbekistan: The State of Digital Entrepreneurship* [Elektron manba]. — UNDP Uzbekistan, 2025. — URL: https://www.undp.org/sites/g/files/zskgke326/files/2025-05/uz_digital-economy-study_eng.pdf
12. World Bank. *Uzbekistan Digital Inclusion Project: Project Appraisal Document*. Report No. P179108 [Elektron manba]. — Washington, D.C.: World Bank Group, 2023. — URL: <https://documents1.worldbank.org/curated/en/099110623155540364/pdf/BOSIB0bffa70a055092ad0700f8cf4b156.pdf>
13. Xorazm viloyati statistika boshqarmasi. Xorazm viloyatining iqtisodiy holati raqamlarda [Elektron manba]: press-reliz, 2024-yil yanvar-avgust. — Xorazmstat.uz, 2024. — URL: <https://www.xorazmstat.uz/uz/matbuot-markazi/boshqarma-yangiliklar/16048>
14. Xorazm viloyati statistika boshqarmasi. Xorazm viloyati doimiy aholisi soni dinamikasi [Elektron manba]: press-reliz. — Xorazmstat.uz, 2025. — URL: <https://www.xorazmstat.uz/uz/matbuot-markazi/boshqarma-yangiliklar/17407>

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz HAKIMOV

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Hasan MAQSUDOV

2026. № 9/2

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.
Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>
